ECLI:LV:RLPT:2018:1004.C29494117.1.S
Lietas Nr. C29494117
Lietas arhīva Nr.C-1563-18/27

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2018. gada 4.oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnesis U.Apsītis,
ar tiesas sēžu sekretāri L.Ločmeli,
piedaloties prasītāja /pers. A/ pilnvarotajai pārstāvei /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē 2018.gada 13.septembrī izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017.gada 24.augustā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts prasītāja /pers. A/ (turpmāk arī – prasītājs) prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. C/ (turpmāk arī – atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pamatojoties uz 2016.gada 11.jūlija aizdevuma līgumu, prasītājs aizdevis atbildētājai aizdevumu 2000,00 EUR apmērā, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2016.gada 8.augusts.

Saskaņā ar līguma 4.1.punktu pielīgts līgumsods 0,1% apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru kavēto dienu, ja iestājies aizdevuma atmaksas kavējums. Līguma 4.2.punktā pielīgti nokavējuma procenti 1% apmērā no neatmaksāto aizdevuma procentu summas par katru nokavēto dienu.

Saistība pastiprināta ar 2016.gada 11.jūlija hipotēkas līgumu, ar ko atbildētāja ieķīlājusi sev piederošo nekustamo īpašumu – 363/10634 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese/.

2016.gada 11.jūlijā starp pusēm parakstīts galvojuma līgums, ar ko atbildētāja uzņēmusies neatsaucamu garantiju, ka veiks visus maksājumus saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem.

Atbildētāja aizdevumu nav atmaksājusi.

Izsolē, kas risinājusies no 2016.gada 1.novembra līdz 2016.gada 1.decembrim, ko rīkojis zvērināts tiesu izpildītājs Juris Vildaus, atsavināts par labu prasītājam ieķīlātais nekustamais īpašums.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1716., 1720., 1756., 1759., 1760., 1934., 1946.pantu prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas /pers. C/ par labu prasītājam parādu 3421,93 EUR, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 2000,00 EUR, neatmaksātajiem procentiem par aizdevuma lietošanu 556,13 EUR, nokavējuma procentiem par aizdevuma procentu maksājumu kavējumu 665,80 EUR un līgumsoda 200,00 EUR apmērā, atzīt prasītāja tiesības saņemt līdzekļus no tiesu izpildītāja depozīta konta, kas iegūti, pamatojoties uz atbildētājas nekustamā īpašuma atsavināšanu izsoles ceļā.

Vienlaikus lūgts piedzīt arī samaksātos tiesas izdevumus un atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% (seši procenti) gadā no piespriestās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

[2] Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par celto prasību vai iebildumus nav iesniegusi.

[3] Tiesas sēdē prasītāja /pers. A/ pilnvarotā pārstāve /pers. B/ prasību uzturēja uz tajā norādītajiem pamatiem.

Paskaidroja, ka prasītājs nav pievienojies piedziņai lietā, kuras ietvaros pārdots atbildētājai piederošais un prasītājam par labu ieķīlātais īpašums. Prasība tiesā celta, lai iegūtu tiesības uz naudas līdzekļiem, kas iegūti no ieķīlātā nekustamā īpašuma pārdošanas.

Atbildētāja /pers. C/ uz tiesas sēdi 2018.gada 13.septembrī nebija ieradusies, tiesai nebija paziņojusi par neierašanās iemesliem.

Atbildētājai par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots Civilprocesa likuma 54.pantā, 56.panta sestajā daļā noteiktajā kārtībā, 2018.gada 24.aprīlī nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka nav konstatēti Civilprocesa likuma 209.pantā norādītie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu.

[4] Ievērojot to, ka atbildētāja nav sniegusi lietā paskaidrojumus par prasību un nav ieradusies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu, kā arī to, ka nepastāv Civilprocesa likuma 208.[1]panta trešajā daļā noteiktie ierobežojumi, lietā taisāms aizmugurisks spriedums, atzīstot, ka prasītāja pilnvarotās pārstāves paskaidrojumi un lietā esošie materiāli ir pietiekami strīda izšķiršanai.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausījusies prasītāja pārstāves paskaidrojumus, pārbaudījusi prasības pieteikumu un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[6] Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Lietā nav strīda, ka 2016.gada 11.jūlijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts aizdevuma līgums, saskaņā ar ko prasītājs aizdevis atbildētājai aizdevumu 2000,00 EUR apmērā, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2016.gada 8.augusts (lietas 13.-19.lapa).

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja saņemto aizdevumu nav atmaksājusi.

No lietā esošā parāda aprēķina, kuru atbildētāja nav apstrīdējusi, izriet, ka atbildētājas neatmaksātā aizdevuma pamatparāda summa sastāda 2000,00 EUR (lietas 62.lapa).

Līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 2000,00 EUR apmērā.

[7] Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu; 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu tiesisku darījumu, vai uz likumu. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā.

Atbilstoši Civillikuma 1946.pantam procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai parādnieks pielaidis nokavējumu.

No pušu starpā noslēgtā aizdevuma līguma 3.1.punktā puses vienojušās, ka par aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā aizdevuma procentus 10 % mēnesī no aizdevuma pamatsummas, kas tiek aprēķināti par katru aizdevuma izmantošanas dienu.

Prasītājs aprēķinājis procentus par aizdevuma lietošanu par laiku no 2016.gada 11.jūlija līdz 2017.gada 4.augustam 556,13 EUR apmērā.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami aizdevuma lietošanas procenti 556,13 EUR apmērā, kas aprēķināti par laiku no 2016.gada 11.jūlija līdz 2017.gada 4.augustam.

[8] Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

2016.gada 11.jūlija aizdevuma līguma 4.1.punktā puses vienojušās, ka aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,1 % apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu, ja ir iestājies aizdevuma pamatsummas atmaksas kavējums jebkādā apmērā saskaņā ar šo līgumu.

Prasītājs, pamatojoties uz noslēgto līgumu, aprēķinājis līgumsodu par aizdevuma pamatsummas samaksas kavējumu 200,00 EUR apmērā par laiku līdz 2017.gada 4.augustam.

Tiesa atzīst, ka prasītāja aprēķinātais līgumsods 10 % apmērā no galvenā parāda summas ir samērīgs attiecībā pret galveno parādu.

Tā kā atbildētāja ir pieļāvusi līgumsaistību nepienācīgu izpildi attiecībā uz maksājumu veikšanu, tiesa atzīst, ka ir pamats no atbildētājas par labu prasītājam piedzīt līgumsodu par laika periodu no 2016.gada 18.jūlija (aizdevuma pirmās daļas atmaksas datums, saskaņā ar aizdevuma atmaksas grafiku (lietas 19.lapa)) līdz 2017.gada 4.augustam 200,00 EUR apmērā.

[9] Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesai nav pamata apšaubīt iepriekš minēto atbildētājas kopējā parāda summas apmēru, jo atbildētāja pret to nav iebildusi, kā arī nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Iebildumus vai paskaidrojumus par celto prasību atbildētāja nav sniegusi.

Tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam aizdevuma pamatsummu 2000,00 EUR apmērā, aizdevuma lietošanas procentus 556,13 EUR apmērā, kas aprēķināti par laiku no 2016.gada 11.jūlija līdz 2017.gada 4.augustam, kā arī līgumsodu par laika periodu no 2016.gada 18.jūlija līdz 2017.gada 4.augustam 200,00 EUR apmērā. Tādējādi prasība apmierināma par summas piedziņu 2756,13 EUR apmērā.

[10] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas nokavējuma procentus par aizdevuma procentu maksājumu kavējumu 665,80 EUR apmērā.

Prasītājs atsaucies uz aizdevuma līguma 4.2.punktu, norādot, ka puses pielīgušas nokavējuma procentus 1% apmērā no neatmaksāto aizdevuma procentu summas par katru nokavēto dienu, ja ir iestājies aizdevuma procentu maksājuma kavējums.

Aizdevuma līguma 4.2.punktā puses vienojušās par to, ka aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 1% apmērā no neatmaksāto aizdevuma procentu un aprēķinātā līgumsoda summas par katru nokavēto dienu, ja ir iestājies aizdevuma procentu atmaksas kavējums.

Līgumsods un procenti civiltiesībās nav identiski jēdzieni.

Civillikuma 1504.pantā noteikts, ka darījumu iztulkojot, jāskatās uz darījumā lietoto vārdu nozīmi, un ja tie nav divējādi saprotami, tad tie cieši jāievēro.

Izvērtējusi starp pusēm noslēgto aizdevuma līgumu, tiesa nekonstatē, ka puses būtu vienojušās par procentu maksāšanas pienākumu, aprēķinot to no neatmaksāto aizdevuma procentu summas.

Civilprocesa likuma 193.pantā noteikts, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Prasījums par līgumsoda piedziņu, saskaņā ar aizdevuma līguma 4.2.punktu tiesai nav pieteikts.

Konstatējot, ka pušu starpā nav panākta vienošanās par nokavējuma procentu maksāšanas pienākumu par aizdevuma procentu maksājumu kavējumu, tiesa atzīst, ka prasība daļā par nokavējuma procentu par aizdevuma procentu maksājumu kavējumu 665,80 EUR apmērā nav pamatota un ir noraidāma.

[11] Prasītājs lūdz tiesu atzīt viņa tiesības saņemt naudas līdzekļus no tiesu izpildītāja depozīta konta, kas ir iegūti, pamatojoties uz atbildētājas nekustamā īpašuma atsavināšanu izsoles ceļā.

Lietā iesniegts 2016.gada 11.jūlija hipotēkas līgums, saskaņā ar kura 1.punktu atbildētāja /pers. C/ ieķīlājusi viņai piederošās 363/10634 domājamās daļas uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra apzīmējums /numurs/. Līgums noslēgts ar mērķi nodrošināt visus prasītāja prasījumus, kas izriet no 2016.gada 11.jūlija aizdevuma līguma (lietas 21.-24.lapa).

Kā redzams no Rīgas rajona zemesgrāmatu nodaļas /nosaukums/ pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/ izdrukas, /pers. C/ nostiprinātas īpašuma tiesības uz 363/10634 domājamām daļām no nedzīvojamās ēkas – garāžas (garāža Nr./numurs/) pēc adreses /adrese/, kadastra Nr./numurs/. Uz minēto nekustamā īpašuma domājamo daļu nostiprināta hipotēka par labu kreditoram /pers. A/, pamatojoties uz 2016.gada 11.jūlija aizdevuma līgumu un 2016.gada 11 jūlija hipotēkas līgumu.

Atbildētājas īpašuma tiesības uz minēto nekustamo īpašumu izbeigusies, pamatojoties uz Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas 2017.gada 2.februāra lēmumu lietā Nr.C61006717 (lietas 37.-46.lapa).

No zvērināta tiesu izpildītāja Jura Vildaus 2016.gada 25.oktobra paziņojuma izpildu lietā Nr.00482/066/2016 redzams, ka zvērināts tiesu izpildītājs, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 22.martā izdoto izpildu rakstu lietā Nr.C29617215 par parāda piedziņu par labu AS "PrivatBank" rīko izsoli atbildētājai piederošā nekustamā īpašuma – 363/10634 domājamo daļu no īpašuma /adrese/, kadastra Nr./numurs/ – izsoli (lietas 59.lapa).

Ar zvērināta tiesu izpildītāja Jura Vildaus 2017.gada 7.februāra aprēķinu izpildu lietā Nr.00482/066/2016 pierādīts, ka minētais nekustamais

īpašums pārdots izsolē, bet iegūtie naudas līdzekļi 1123,07 EUR apmērā pārskaitāmi hipotekārajam kreditoram /pers. A/ (lietas 60.-61.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 628.panta 2.[1] daļu ja hipotekārais kreditors nav pievienojies piedziņai (621.panta piektā daļa), nauda zemesgrāmatā norādītās hipotēkas summas apmērā vai hipotekārā kreditora paziņojumā norādītajā apmērā, ja tāds saņemts (600.panta ceturtā daļa), ņemot vērā attiecīgā hipotekārā prasījuma pirmtiesību, ieskaitāma tā tiesu izpildītāja depozīta kontā, kurš rīkoja izsoli, un uzglabājama līdz izpildu dokumentu saņemšanai.

Tā kā ar pierādījumiem lietā pierādīts, ka prasītājam par labu bija reģistrēta hipotēka uz atbildētājai piederošo nekustamo īpašumu, prasītājam atzīstamas tiesības saņemt minētā īpašuma pārdošanas rezultātā saņemtos līdzekļus atbilstoši Civilprocesa likuma 628.pantam.

[12] Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par nauda summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājai nosakāmas tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas 6% gadā no nesamaksātā pamatparāda summas 2000,00 EUR, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītajam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

No lietas materiāliem konstatējams, ka prasītāja par prasības celšanu tiesā ir samaksājusi valsts nodevu 403,62 EUR apmērā (lietas 11.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR apmērā (lietas 12.lapa).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka, apmierinot prasību par parāda 2756,13 EUR piedziņu, no atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenami tā samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli prasības apmierinātajai daļai 301,89 EUR apmērā.

[14] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, atbildētājai /pers. C/ nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.panta pirmo daļu, 41.pantu, 92.-97.pantu, 189.-193.pantu, 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, galveno parādu 2000,00 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 556,13 EUR apmērā par laiku no 2016.gada 11.jūlija līdz 2017.gada 4.augustam, līgumsodu par laika periodu no 2016.gada 18.jūlija līdz 2017.gada 4.augustam 200,00 EUR apmērā, kā arī tiesas izdevumus 301,89 EUR, kopā piedzenot 3058,02 EUR (trīs tūkstoši piecdesmit astoņi euro un 2 centi).

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, likumiskos nokavējuma procentus 6% apmērā gadā no galvenā parāda summas (2000,00 EUR) par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noraidīt prasību daļā par nokavējuma procentu par aizdevuma procentu maksājumu kavējumu 665,80 EUR apmērā piedziņu.

Atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt naudas līdzekļus Civilprocesa likuma 628.panta kārtībā no tiesu izpildītāja depozīta konta, kas iegūti /pers. C/, personas kods /personas kods/, piederošā nekustamā īpašuma – 363/10634 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr./numurs/ – pārdošanas izsolē rezultātā.

Noteikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par naudas piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas**.**

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Atbildētāja nav tiesīga pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā, bet 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnesis U.Apsītis